
Færre nye spesialister i 1999

FRA FORENINGEN

EINAR SKOGLUND

Utdanningsavdelingen

Siden 1996 har det vært en gradvis reduksjon i godkjenningen av spesialister etter norske spesialistregler. 892 ble godkjent i 1999. Dette er 99 færre enn året før.

I 1996 ble det godkjent 550 «norske» spesialister, mens tallet i 1999 er 436. Nedgangen i antall nye spesialister er sannsynligvis en konsekvens av reduksjonen i studentopptak på 1980-tallet og svak utvikling i antall assistentlegetillinger frem til omkring 1993. I 1980–82 var studentopptaket 370 per år. Dette sank til 300 per år i 1984–87, og det er dette vi nå ser konsekvensen av. Den økningen i opptaket som skjedde på 1990-tallet vil trolig ikke resultere i flere spesialister før fra rundt 2005.

Nedgang på tredje året

Det ble gitt 892 nye spesialistgodkjenninger i 1999 (831 personer) (tab 1). Dette er en nedgang på 99 godkjenninger i forhold til året før. Trekker man fra de konverterte spesialistgodkjenningene, er tallene henholdsvis 516 og 436 godkjenninger, noe som utgjør en nedgang på 15 %. En slik tendens så man også fra 1997 til 1998 (fig 1). Da var nedgangen i spesialistgodkjenninger etter norske regler på 4 % (1–3). Vi må helt tilbake til midten av 1980-tallet for å finne så lavt tall på nye godkjente spesialister. Det er grunn til å merke seg at det er en nedgang i spesialistgodkjenninger etter norske regler for tredje år på rad.

Færre sykehusspesialister

Det ble godkjent 323 nye spesialister etter norske regler i sykehusfagene i 1999 mot 348 nye spesialister året før. I 1997 var tallet 362. Dette betyr en reduksjon på 7 % fra 1998 til 1999 og på 4 % fra 1997 til 1998.

Færre spesialister i samfunns- og allmenntilleggsmedisin

Antall godkjente spesialister etter norske spesialistregler i allmenntilleggsmedisin i 1999 er 108 mot 137 i 1998. Nedgangen er på 21 %. Fra 1997 til 1998 var det imidlertid en økning i godkjenninger i allmenntilleggsmedisin på 9 %. 291 allmenntilleggsleger fikk fornyet spesialistgodkjenningen i 1999 mot 308 i 1998. Det er en nedgang på 5,5 %. Fra 1997 til 1998 var det en økning på 13 % i slike resertifiseringer.

Antall godkjente spesialister etter norske spesialistregler i samfunnsmedisin gikk ned fra 31 i 1998 til 5 i 1999, noe som tilsvarer en nedgang på hele 83%. I 1997 var tallet 50.

Tabell 1

Godkjente spesialister 1999

Spesialitet	Antall	Kvinner	Menn	fra EØS	fra Norden
Allmenntilleggsmedisin	214	55	159	-	106
Anestesiologi	66	15	51	11	33
Arbeidsmedisin	6	3	3	1	0
Barnekirurgi	3	1	2	0	0
Barne- og ungdomspsykiatri	7	6	1	1	0
Barnesykdommer	36	14	22	3	13
Blodsykdommer	1	0	1	0	0
Endokrinologi	3	1	2	0	1
Fordøyelsesykdommer	10	1	9	0	2
Fysisk medisin og rehabilitering	5	2	3	0	1
Fødselshjelp og kvinnesykdommer	48	17	31	6	23
Gastroenterologisk kirurgi	9	2	7	0	0
Generell kirurgi	62	9	53	15	20
Geriatrici	8	2	6	0	5

Spesialitet	Antall	Kvinner	Menn	fra EØS	fra Norden
Hjertesykdommer	33	3	30	2	14
Hud- og veneriske sykdommer	8	4	4	3	3
Immunologi og transfusjonsmedisin	4	3	1	0	1
Indremedisin	87	18	69	13	32
Infeksjonssykdommer	5	0	5	0	1
Karkirurgi	5	1	4	1	1
Kjevekirurgi og munnhulesykdommer	4	1	3	2	0
Klinisk farmakologi	1	0	1	0	0
Klinisk kjemi	3	0	3	0	1
Klinisk nevrofysiologi	4	0	4	0	2
Lungesykdommer	7	2	5	2	2
Medisinsk genetikk	0	-	-	-	-
Medisinsk mikrobiologi	5	3	2	0	1
Nevrokirurgi	0	-	-	-	-
Nevrologi	11	4	7	2	2
Nukleærmedisin	1	0	1	1	0
Nyresykdommer	3	1	2	0	3
Onkologi	12	4	8	0	2
Ortopedisk kirurgi	41	4	37	7	24
Patologi	12	2	10	5	6
Plastikkirurgi	6	1	5	0	3
Psykatri	62	30	32	3	16
Radiologi	36	10	26	2	20
Revmatologi	8	2	6	0	5
Samfunnsmedisin	5	2	3	1	1
Thoraxkirurgi	3	0	3	0	0
Urologi	8	0	8	2	5
Øre-nese-halssykdommer	22	6	16	7	12
Øyesykdommer	18	10	8	0	5

Konverterte spesialistgodkjenninger

Av de 456 som har fått konvertert sin spesialitet fra andre land, er 366 fra andre nordiske land, mens 90 er fra EØS-land utenfor Norden. Hele 284 er fra Sverige, mens 67 er fra Danmark, åtte er fra Finland og sju er fra Island. Av de 90 fra land utenfor Norden er 68 fra Tyskland, åtte fra Frankrike, fem fra Østerrike, tre fra Nederland, to fra Belgia, to fra Italia og to fra Spania. Over 80 % av dem som får konvertert sin spesialistgodkjenning til norsk er menn.

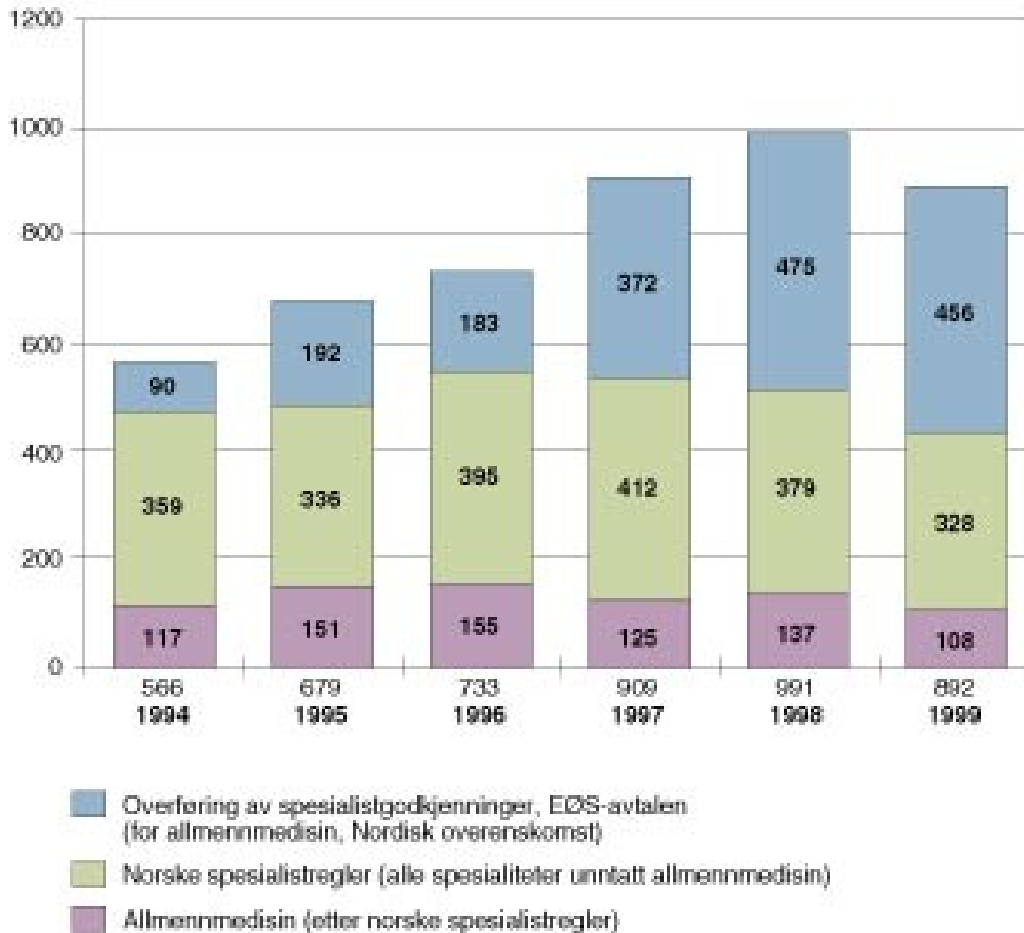
Det store antall konverterte spesialistgodkjenninger i 1999 er ikke ensbetydende med nye leger til Norge. Importen av utenlandske leger er for tiden ca. 250 per år. Sammenliknet med 1998 har det totale antallet konverterte spesialistgodkjenninger sunket med 19.

Fra andre nordiske land ble 423 konvertert i 1998 og 366 i 1999, mens det fra øvrige EØS-land ble konvertert 52 i 1998 og 90 i 1999. I forhold til 1998 er det en økning i konverteringer fra EØS-land utenom Norden men reduksjon i konverteringer fra Norden.

Gjennomsnittsalder

De godkjente spesialistene i 1999, godkjent etter norske regler, første hovedspesialitet, har gjennomsnittsalder 40,8 år. Dette er omtrent som tidligere år. De som har konvertert spesialiteten til norsk, er i snitt 47,5 år.

Figur 1: Spesialistgodkjenninger 1994–1999

Ta vekk denne figurteksten

«Utdanningstid»

Spesialister godkjent i 1999 brukte gjennomsnittlig 8,7 år på spesialistutdanningen. Dette er omtrent det samme som tidligere år. Dette er beregnet ut fra tid fra norsk autorisasjon til tidspunkt for spesialistgodkjenning. Vi har ikke data som viser den reelle utdanningstiden den enkelte har på sin spesialistutdanning. Det vil blant annet være vanskelig å vurdere når den enkelte påbegynte spesialistutdanningen, og det er vanskelig å vurdere hvilke avbrekk det har vært underveis. De som har fått godkjenning ved konvertering av utenlandsk spesialitet, de som har brukt under fem år og de som har brukt over 15 år er utelatt. Tallene gjelder de som fikk godkjenning i første hovedspesialitet.

Kjønnsfordeling

Det er fortsatt lav kvinneandel i grenspesialitetene sett under ett. Som tidligere er det få kvinner i de kirurgiske fagene. I snitt er kvinneandelen 26 % for alle nye spesialister i 1999, noe som er på nivå med foregående år. Dette omfatter

også konverterte spesialistgodkjenninger. I snitt er kvinneandelen 35 % for spesialister godkjent etter norske spesialistregler. Hvis man kun ser på dem som har fått sin første hovedspesialitet, er kvinneandelen på 39 %.

Statistikk over spesialistgodkjenninger finnes også på Legeforeningens nettsider: www.legeforeningen.no.

LITTERATUR

1. Skoglund E. Godkjente spesialister i 1996. Tidsskr Nor Lægeforen 1997; 117: 1364.
2. Skoglund E. Endringer blant godkjente spesialister i 1997. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 632.
3. Skoglund E. Godkjente spesialister i 1998. Tidsskr Nor Lægeforen 1999; 119: 592.

Publisert: 30. mars 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.